

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3339/2019. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.V.35.015/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (Horváth és Gőz Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Horváth Lóránt) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, amelyben kérte a Kúria Kfv.V.35.015/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdését.
- [2] 1. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével elutasította az indítványozó mint felperes – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága alperes ellen, adóügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt előterjesztett – keresetét. Az indítványozó ezt követően fordult felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához, és jogszabálysértésre hivatkozással kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság kötelezését új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára.
- [3] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság tanácsülésen hozott Kfv.V.35.015/2019/3. számú végzésével az indítványozó igazolási kérelmét és a felülvizsgálati kérelmet visszautasította. Végzésében megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a jogerős ítéletet 2018. november 13-án vette át, a felülvizsgálati kérelmet pedig 2018. december 12. napján a jogi képviselő mint magánszemély ügyfélkapujáról indítva terjesztette elő. A végzés szerint ezt követően a jogi képviselő 2018. december 20-án igazolási kérelmet terjesztett elő, melyhez csatolta az ügyvédi iroda számára rendszergazdai szolgáltatást nyújtó cég azon igazolását, miszerint 2018. december 12-én 17.00 órától 2018. december 13-án 6.00 óráig a szünetmentes tápegység zárlata miatt az irodában szolgáltatáskimaradás volt, így a fájl és levelezőszerver, valamint az internet elérhetetlenné vált, amely ellehetetlenítette az iroda működését.
- [4] A végzés indokolása szerint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 117. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított 30 napon belül kell benyújtani, a határidő elmulasztása miatt a határidő lejártát követő 15 napon belül van helye igazolásnak. A Kp. 36. § (1) bekezdés g) pontja szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait kell alkalmazni a mulasztásra és annak igazolására. A Pp. 151. § (2) bekezdése alapján az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűvé teszik, míg a (3) bekezdés arról rendelkezik, hogy az igazolási kérelem előterjesztésével együtt pótolni kell az elmulasztott cselekményt is. A Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint, ha az elektronikus úton kapcsolattartó beadványát „elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő – ha e törvény másként nem rendelkezik – a bíróság a keresetlevelet, a bírósági meghagyással szembeni ellentmondást, a fellebbezést, a felülvizsgálati kérelmet és a perújítási kérelmet visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan”.
- [5] A Kúria megállapítása szerint az indítványozó számára a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére rendelkezésre állt határidő főszabály szerint 2018. december 13-án járt le, azonban, figyelembe véve a bírósági elektronikus rendszer üzemkieséseit [2018. november 24–25., december 8., december 14–15.] a tényleges határidő 2018. december 18-án járt volna le. Az indítványozó a hivatkozott meghibásodást követő időszakra vonatkozóan azonban nem tudta igazolni, hogy a felülvizsgálati kérelem szabályszerű előterjesztésében akadályozott lett volna, és mert az igazolási kérelem egyidejű előterjesztésével az elmulasztott cselekményt nem pótolta, azaz

a felülvizsgálati kérelmet szabályszerű elektronikus úton nem terjesztette elő, ezért a Kúria a Pp. 153. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel az igazolási kérelmet visszautasította. Az igazolási kérelem elbírálását követően a Kúria – az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 23. pontjára, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 89. § (1) bekezdésére és a Pp. 7. §-ának (1) bekezdésére hivatkozva – megállapította, hogy az indítványozót képviselő ügyvédi iroda olyan gazdálkodó szervezet, amely a bírósággal a kapcsolatot elektronikus úton, a cégkapuján keresztül köteles tartani. A végzés indokolása szerint a felülvizsgálati kérelem előterjesztésénél az indítványozó jogi képviselőjének a gazdálkodó szervezet cégkapuját kellett használnia, az ezzel ellentétes módon, az ügyvédi iroda tagja saját ügyfélkapujáról előterjesztett felülvizsgálati kérelem a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontja szerint elektronikus úton, de nem az „E-ügyintézési törvényben” és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon történő előterjesztésnek minősül, ezért a felülvizsgálati kérelem visszautasításának volt helye.

- [6] 2. Az indítványozó – főtítkári felhívásra kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt – alkotmányjogi panaszában foglaltak szerint a Kúria döntése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát, melyet a következők szerint indokolt.
- [7] 2.1. Állította az indítványozó a döntés iratellenességét arra hivatkozva, hogy a végzés meghozatalakor a Kúria csak a rendszerkimaradással kapcsolatos iratokat értékelte, pedig az indítványozó mellékletként megküldte a felülvizsgálati kérelem „kitöltött formanyomtatványának képét” amely – állítása szerint – maga a felülvizsgálati kérelem, valamint a kérelem benyújtásának igazolásait. A felülvizsgálati kérelem formanyomtatvány csatolása tehát az igazolási kérelem előterjesztésével egyidejűleg megtörtént, így az indítványozó véleménye szerint eleget tett a cselekmény pótlására vonatkozó kötelezettségének. Az indítványozó számára az iratbetekintés során – mivel a felülvizsgálati kérelem ismételt benyújtása „még csak utalás szintjén sem szerepelt a végzésben” – kiderült, hogy a „nem megfelelő módon előterjesztett felülvizsgálati kérelem teljes egésze (a kérelem formanyomtatványa, illetve az indokolás) – a mellékletként csatolt rész is – a Kúria rendelkezésére állt.” Mindezek alapján az indítványozó szerint az igazolási kérelem nem lett volna „elutasítható” a Pp. 153. § (2) bekezdés c) pontja alapján.
- [8] 2.2. Az indítványozó ezt követően hivatkozott arra, hogy a Kp. 36. § (1) bekezdés g) pontja szerint alkalmazandó Pp. 154. § (1) bekezdése kimondja, hogy az igazolási kérelmet visszautasító, azt elutasító, valamint az eljárás folytatásának, illetve a határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasító határozat ellen külön fellebbezésnek van helye. Ugyanígy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog érvényre jutását szolgálja a Pp. 618. §-ának (3) bekezdése, amely azt mondja ki, hogy a Pp. 618. § (1) bekezdés szerinti visszautasító végzés és a 618. § (2) bekezdés szerinti megszüntető végzés ellen külön fellebbezésnek van helye. Ebből az indítványozó szerint az következik, hogy a jogorvoslathoz való jog biztosított mind az igazolási kérelmet elutasító, mind pedig a kérelmet nem megfelelő elektronikus úton történő előterjesztése miatt visszautasító döntéssel szemben. Az indítványozó úgy véli, hogy – mivel a Kúria azonos tényállás mellett, párhuzamosan, másik két esetben is ugyanezen indokolással utasította vissza a felülvizsgálati kérelmet – a probléma alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet.
- [9] Az indítványozó szerint amennyiben a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a nem megfelelő elektronikus úton történő előterjesztése okán önálló döntésben utasította volna vissza, valamint ha az igazolási kérelem elutasításáról szóló végzését a jogszabályban előírt önálló jogorvoslati lehetőséggel bíró önálló döntésbe foglalta volna, akkor az indítványozónak megnyílt volna a lehetősége a befogadhatóság kérdésében hozott és formai okból visszautasított döntéssel szemben érdemi jogorvoslatot előterjeszteni.
- [10] Ezzel ellentétben – az indítványozói álláspont szerint – a Kúria, az indítványozó jogorvoslathoz való jogát sértve, egy döntésben vizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát, illetve az igazolási kérelem tartalmát, majd egybefoglalt döntésében a felülvizsgálati kérelem elleni jogorvoslat kizárását alkalmazta a Kp. 116. § d) pontjára hivatkozással, miszerint nincs helye felülvizsgálatnak a Kúria határozata ellen.
- [11] Végül az indítványozó kifejtette, hogy a Kúria döntése iratellenes és jogszabálysértő, melynek meghozatala során nem megfelelően mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és az így megállapított tényekből, az alkalmazott jogszabályokból téves jogi következtetést vont le, amellyel megsértette az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát.

- [12] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [13] Az Abtv. 27. §-ában foglaltak szerint, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [14] 3.1. Az indítványozó a Kúria döntésének iratellenességét állította arra hivatkozva, hogy a felülvizsgálati kérelem kitöltött formanyomtatványának képét – amely az indítványozó szerint maga a felülvizsgálati kérelem –, valamint a kérelem benyújtásának igazolásait csatolta az igazolási kéreleméhez, így eleget tett a cselekmény pótlására vonatkozó kötelezettségének.
- [15] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz e részével kapcsolatban emlékeztet állandó gyakorlatára, miszerint a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [16] Jelen ügyben annak megállapítása, hogy az indítványozó milyen módon terjesztette elő a felülvizsgálati kérelmét és az igazolási kérelmet, egyrészt ténykérdésnek minősül, másrészt olyan jogértelmezési kérdésnek, amely kérdések vizsgálata a fent ismertetett gyakorlat szerint nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [17] 3.2. Az indítványozó – az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésére hivatkozva állította, kizárólag az igazolási kérelem tárgyában hozott döntés kapcsán – a jogorvoslathoz való jogának sérelmét. E sérelem lényegét abban jelölte meg, hogy a Kúria e döntése során elmulasztotta a fellebbezés lehetőségét biztosítani. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ának – fentiekben már hivatkozott – rendelkezése szerint azonban az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben azt állapította meg, hogy a Kúria által az igazolási kérelem tárgyában hozott döntéssel kapcsolatos – indítványozó által állított – „mulasztás”, a döntés következménye ellenére sem tekinthető sem „az ügy érdemében” hozott döntésnek, sem az „eljárást befejező egyéb” bírói döntésnek.
- [18] 4. Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételeknek, ezért az indítványt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. november 19.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/727/2019.

• • •